

فصل دوم: جهان های دیگر

۱- عالم لاهوت :

یکی از عوالمی که به حکم برهان نیز ثابت گردیده عالم عالم الوهیت است.

ارزش یقین به عالم لاهوت

یقین گران بهاترین نعمتی است که خداوند به بندگان عنایت می کند. امام صادق ع در این باب می فرماید: «هیچ چیزی گران بها تر از یقین نیست» میزان الحکمه، ج ۴، ص ۳۷۱۳
از مهمترین آثار یقین به عالم لاهوت، بزرگ شدن خدا و کوچک شدن دیگران در دل است.

عبادت ، راه رسیدن به یقین

«وَاعْبُدْ رَبَّكَ حَتَّى يَأْتِيَكَ الْيَقِينُ» حجر / ۹۹

- پیامبر اکرم ص که مخاطب این آیه استبا اینکه بالاترین درجه بصیرت را دارا بوده تا واپسین لحظات عمر به عبادت پرداخت
- انسان عابدی که با تکیه بر عبادت به مرتبه یقین می رسد یا در آن مرتبه باقی می ماند و یا برای کسب مقام بالاتر می کوشد.
- مراتبی از یقین تنها پس از مرگ حاصل می شود «وَكُنَّا نُكَذِّبُ يَوْمَ الدِّينِ» حَتَّى أَتَانَا الْيَقِينُ» مدثر / ۴۶-۴۷

۲- عالم ملکوت

به عالمی که بالاتر از عالم ملک و پایین تر از عالم فرشتگان و عقول مجرد است عالم ملکوت گویند. فلاسفه گویند این عالم از قوه، حرکت، زمان و مکان مجرد است، اما از ابعاد مجرد نیست. بنابراین عالم ملکوت جسمانی است اما مادی نیست. به فرموده شهید مطهری ملکوت عالم نسبت به جهان نظیر قدرت روح انسان بر اندام اوست (اصول فلسفه و روش رئالیسم ج ۵ ص ۱۹۴-۱۹۵)

رابطه دیدن ملکوت و پدیده یقین

«وَكَذَلِكَ نُرَىٰ إِبْرَاهِيمَ مَلَكُوتَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَلِيَكُونَ مِنَ الْمُوقِنِينَ»
أنعام/ ٧٥ و أنعام / ٧٤ و أنعام / ٧٩

نظر به ملکوت و بازگشت از تکذیب

«أَوَلَمْ يَنْظُرُوا فِي مَلَكُوتِ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا خَلَقَ اللَّهُ مِنْ شَيْءٍ» اعراف/ ۱۸۵

۳- عالم برزخ

به عالمی که میان دنیا و عالم آخرت قرار دارد و روح تمام انسان ها پس از مرگ به این عالم منتقل می شود عالم برزخ گویند.

برزخ ، مرگ تا بعثت

«حَتَّىٰ إِذَا جَاءَ أَحَدَهُمُ الْمَوْتُ قَالَ رَبِّ ارْجِعُونِ* لَعَلِّي
أَعْمَلُ صَالِحًا فِيمَا تَرَكْتُ كَلَّا إِنَّهَا كَلِمَةٌ هُوَ قَائِلُهَا وَمِنْ
وَرَائِهِم بَرْزَخٌ إِلَىٰ يَوْمِ يُبْعَثُونَ» (مومنون/۹۹-۱۰۰)

مراد از عالم برزخ عالم قبر ایا عالم مثال است؛ عالمی که
مردم در آن بعد از مرگ زندگی می کنند تا قیامت فرا
رسد.

۴- عالم قیامت

از دیگر عوالمی که بخشی از غیب شمرده شده، قیامت است. ایمان به این عالم که از اصول مسلمانی است پس از اصل توحید مهمترین اصلی است که قرآن از آن یاد کرده؛ چنان که حدود ۱۲۰۰ آیه از قرآن از روز قیامت، کیفیت حشر اموات، میزان و حساب و ضبط اعمال، بهشت و جهنم، جاودانگی عالم آخرت و جز اینها سخن گفته است. در آیات قرآن حدود ۷۰ بار قیامت توصیف شده است. قرآن با هفت برهان فطرت، حکمت، عدالت، هدف و حرکت، رحمت، وحدت و بقاء روح وقوع قطعی معاد را به اثبات رسانده است.

آثار زیانبار انکار جهان آخرت

۱- زینت اعمال و کوری باطن

«إِنَّ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ زَيْنًا لَهُمْ أَعْمَالُهُمْ فَهُمْ يَعْمَهُونَ»
نمل / ۴

کلمه «يعمهُون» از ریشه «عمه» به معنای کوری و بی بصیرتی است و از این رو که کوری باطنی همراه با تحیر و سرگردانی است، قرآن این گروه از منکران قیامت را کوران سرگردان و متحیر می‌شمرد.

۲- عدم فهم عمیق و بی علاقگی به شنیدن معارف قرآن

«وَإِذَا قُرِئَ الْقُرْآنُ جَعَلْنَا بَيْنَكَ وَبَيْنَ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ حِجَابًا مَّسْتُورًا * وَجَعَلْنَا عَلَى قُلُوبِهِمْ أَكِنَّةً أَنْ يَفْقَهُوهُ وَفِي آذَانِهِمْ وَقْرًا وَإِذَا ذُكِّرْتُ بِرَبِّكَ فِي الْقُرْآنِ وَحْدَهُ وَلَّوْا عَلَى أَدْبَارِهِمْ نُفُورًا» اسراء / ۴۵-۴۶

کلمه «اکنه» یا از «کن» به فتح کاف است به معنای پوشاندن و محفوظ داشتن، یا از «کن» به کسر کاف است به معنای غلاف یا ظرفی که چیزی در آن پوشیده شود. «وقر» بر وزن عقل به معنای گوش گران که از جمله آثار عدم ایمان به آخرت است.

۲- غوطه ور شدن در گناهان

«أَرَأَيْتَ الَّذِي يُكَذِّبُ بِالدِّينِ * فَذَلِكَ الَّذِي يَدْعُ
الْيَتِيمَ * وَلَا يَحْضُ عَلَى طَعَامِ الْمِسْكِينِ» ماعون
۳-۱

برخی از تأثیرات یادآوری خانه آخرت

۱- دستیابی به مقام اخلاص
«وَاذْكُرْ عِبَادَنَا إِبْرَاهِيمَ وَإِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ أُولَى الْأَيْدِي وَالْأَبْصَارِ * إِنَّا أَخْلَصْنَاهُمْ بِخَالِصَةٍ ذِكْرَى الدَّارِ» ص / ۴۵-۴۶

خالص یعنی عاری از عیب و آلودگی، و حقیقت اخلاص نیز بیزاری و دوری جستن از هر چیز غیر از خداست.

٢- استقامت و انجام عمل صالح

«قَالَ الَّذِينَ يَظُنُّونَ أَنَّهُمْ مُّلاقُوا اللَّهَ كَمْ مِّن فِتْنَةٍ
قَلِيلَةٍ غَلَبَتْ فِتْنَهُ كَثِيرَةً بِإِذْنِ اللَّهِ وَاللَّهُ مَعَ
الصَّابِرِينَ» بقره / ٢٤٩

وَالسَّلَامُ عَلَى مَنْ اتَّبَعَ الْهُدَى

پایان فصل دوم